

HỘI THẢO QUỐC TẾ

PHẬT GIÁO VÙNG MÊ KÔNG: LỊCH SỬ VÀ PHÁT TRIỂN

Nhằm đánh giá lại quá trình hình thành, phát triển và những đóng góp của Phật giáo ở vùng Mê Kông, hướng đến các hợp tác và giao lưu Phật giáo trong khu vực và trên thế giới, trong 2 ngày, 13 - 14/11/2015, tại Thành phố Hồ Chí Minh, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Tp. Hồ Chí Minh và Viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam phối hợp tổ chức Hội thảo Quốc tế “Phật giáo vùng Mê Kông: Lịch sử và phát triển”.

Hội thảo có sự tham gia của các nhà nghiên cứu Phật giáo đến từ Ấn Độ, Thái Lan, Bangladesh, Myanmar, Mỹ, Đài Loan, Lào, Campuchia, Trung Quốc, Sri Lanka, cùng các nhà khoa học, nhà quản lý, giảng viên nghiên cứu và giảng dạy về tôn giáo, giới nghiên cứu Phật học ở Việt Nam.

Nội dung Hội thảo tập trung vào các vấn đề học thuật về Phật giáo vùng Mê Kông theo 4 nhóm chủ đề chính là:

1. Phật giáo vùng Mê Kông: Quá trình du nhập và phát triển;
2. Phật giáo vùng Mê Kông: Quá trình giao lưu và hội nhập;
3. Phật giáo vùng Mê Kông: Di sản và văn hóa;
4. Phật giáo vùng Mê Kông: Vấn đề môi trường, bảo vệ, ứng xử môi trường trong quá trình toàn cầu hóa và phát triển bền vững.

Trong chủ đề về *quá trình du nhập và phát triển*, các nhà nghiên cứu đã tiếp cận từ nhiều lý thuyết về tôn giáo học, văn hóa học, lịch sử... để tái hiện lại nền văn minh vùng Mê Kông với vai trò là một cầu nối giữa hai nền văn minh lớn của Châu Á là Ấn Độ và Trung Hoa. Qua các tham luận, các tác giả đi sâu phân tích sự chia sẻ cơ tầng văn hóa, sự tiếp biến văn hóa tạo nên sự đa dạng, phong phú của đời sống văn hóa, tôn giáo trong cộng đồng các quốc gia vùng Mê Kông. Qua đó cho thấy sự du nhập, phát triển Phật giáo trong khu vực đã góp phần hình thành giá trị, bản sắc văn hóa vùng Mê Kông.

Về *quá trình giao lưu và hội nhập* của Phật giáo, các bài tham luận nhấn mạnh điểm tương đồng, khác biệt trong quá trình giao lưu, hội nhập của Phật giáo ở mỗi quốc gia; làm rõ vai trò của Phật giáo trong đời sống

văn hóa, tinh thần của cư dân Châu Á nói chung, cư dân Nam Bộ nói riêng. Các tham luận cũng khẳng định tính thống nhất trong đa dạng của Phật giáo trong tiến trình hội nhập của Phật giáo vùng Mê Kông trong quá trình toàn cầu hóa hiện nay.

Nhiều tham luận đã phân tích sự biến đổi về văn hóa, xã hội, với những thách thức đối với văn hóa, đạo đức và tôn giáo trong thời gian qua. Các học giả nghiên cứu về Phật giáo cũng đã khẳng định minh triết của Phật giáo là di sản văn hóa thấm trong dòng chảy triết học, tôn giáo Phương Đông và được hòa quyện với văn hóa bản địa của mỗi dân tộc. Các tham luận cũng đưa ra một số giải pháp cho việc bảo tồn, giữ gìn và phát huy giá trị bản sắc văn hóa Phật giáo ở mỗi quốc gia vùng Mê Kông.

Nhiều tham luận còn dành sự quan tâm đặc biệt đến vấn đề bảo vệ, ứng xử với môi trường trong quá trình toàn cầu hóa và phát triển của vùng. Các nhà nghiên cứu cũng chỉ rõ thực trạng ô nhiễm môi trường, những vấn nạn, hiểm họa từ các đập thủy điện trên dòng Mê Kông làm thay đổi dòng chảy, mất cân bằng sinh thái, v.v... Trên cơ sở đó, các giải pháp cũng được nêu ra nhằm mục đích nâng cao ý thức chung và trách nhiệm mỗi quốc gia trong việc bảo vệ môi trường ở khu vực sông Mê Kông, đặc biệt là đồng bằng sông Cửu Long.

Hội thảo *Phật giáo vùng Mê Kông: Lịch sử và phát triển* có ý nghĩa quan trọng trong bối cảnh quốc tế và khu vực đang đối diện với những thách thức, hiểm họa về môi trường tại khu vực Mê Kông, nhất là mưu đồ độc chiếm Biển Đông của Trung Quốc. Trong bối cảnh đó, vai trò và trách nhiệm của cộng đồng Phật giáo trong khu vực được thể hiện với việc cam kết duy trì hòa bình, an ninh khu vực là một việc làm hết sức quan trọng. Hòa thượng Thích Trí Quảng - Phó Pháp chủ Hội đồng Chứng minh Giáo hội Phật giáo Việt Nam, Phó Chủ tịch Hội đồng trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam, Viện trưởng Viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam, nhấn mạnh: Cùng với những hợp tác chặt chẽ của chính phủ các nước vùng Mê Kông, các Giáo hội và cộng đồng Phật giáo trong khu vực cần có sự phối hợp, gắn kết hơn để góp phần vào duy trì hòa bình, bảo vệ môi trường, giữ gìn các di sản văn hóa, phát triển bền vững trong khu vực và thế giới. Chính vì lẽ đó, sáng kiến hợp tác kinh tế giữa các nước vùng Mê Kông là một xu thế tất yếu để phát triển thịnh vượng./.

PV.